

Memo

Aan: Ambtelijk overleg Ruimte/ Landelijk Gebied/ Wonen Regio Amersfoort

Van: Marjolein van Steen (gemeente Amersfoort), Eelco Snee (MRU West), Bianca van Eck (Provincie Utrecht)

Datum: 6 oktober 2026

Betreft: Ontwikkelpad Groen Groeit Mee

Wijze van behandeling

- ☐ Ter instemming
- ☒ Ter bespreking
- ☐ Ter informatie

Voorstel

1. Wie of wat hebben we nodig om de maatregelen in het Ontwikkelpad Groen Groeit Mee daadwerkelijk te realiseren?
2. Wat betekent dit voor de inzet van ons als individuele organisaties, in Regio Amersfoort, in de gebiedsalliantie en binnen MRU?

Achtergrond en aanleiding

- De ambitie van de partners in het NOVEX-gebied Utrecht-Amersfoort is om de ontwikkeling van groen evenwichtig mee te laten groeien met de woningbouwontwikkeling. Investeren in een robuust groen-blauw raamwerk en divers landschap dat goed bereikbaar is, is daarom één van de drie overkoepelende uitgangspunten in ons gezamenlijke [NOVEX Ontwikkelperspectief Utrecht-Amersfoort \(klik hier\)](#).
- Om inzichtelijk te maken welke potentiële maatregelen nodig zijn om deze ambitie te realiseren is in december 2023 een [Groen Groeit Mee catalogus \(klik hier\)](#) opgesteld. Dit vormt ook de basis voor de informatie die hierover is opgenomen in de Uitvoeringagenda NOVEX Utrecht-Amersfoort (dat is vastgesteld in het BOL op 10 juni 2025). Hierin zijn de belangrijkste te maken keuzes en concrete maatregelen opgenomen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de regio.
- Een van de keuzes is het opstellen van een ontwikkelpad Groen Groeit Mee (zie figuur hieronder). Rijk en Regio concluderen namelijk dat het nodig is om nog specifiek in beeld te brengen wanneer welke Groen Groeit Mee maatregelen gerealiseerd moeten worden, rekening houdend en in samenhang met andere ruimtelijke ontwikkelingen, zoals voor de woningbouw en mobiliteit. De Groen Groeit Mee catalogus vormt het uitgangspunt.
- Dit in lijn met de (voorgenomen) MIRT-afspraken over grootschalige woningbouwlocaties, zoals Amersfoort Spoor- en A1-zone. Met als uitgangspunt dat Rijk en Regio werken aan een ontwikkelstrategie waarin wordt uitgewerkt hoe aan de voorwaarden voor grootschalige ontwikkeling voldaan kan worden. Hierin worden alle benodigde maatregelen, waaronder voor groen, uit lopende en nieuw op te starten onderzoek samengebracht.
- Op 9 september 2026 is in het BOL door Rijk en Regio de Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX Utrecht-Amersfoort vastgesteld, als belangrijk instrument voor het adaptief programmeren. Daarnaast hebben Rijk en Regio afgesproken dat er gezamenlijk wordt gewerkt aan de verdere concretisering van maatregelen op het gebied van groen en landschap, water, bodem en klimaatadaptatie, mobiliteit, netcongestie, bedrijventerreinen en de regiopoorten

om tot de realisatie te komen. Dit Ontwikkelpad Groen Groeit Mee geeft invulling aan de concretisering en prioritering van de maatregelen op het gebied van groen en landschap.

Toelichting

- In het Ontwikkelpad Groen Groeit Mee is inhoudelijk voortgeborduurd op de beleidsmatige uitgangspunten zoals eerder opgenomen in het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort, het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP) van de MRU West en de Omgevingsvisie van de Provincie Utrecht. Het bevat de prioritaire maatregelen die nodig zijn om invulling te geven aan onze gezamenlijke ambitie om te investeren in een robuust groenblauw raamwerk en divers landschap dat meegroeit en goed bereikbaar is. Het betreft maatregelen die gekoppeld zijn aan de verstedelijkingsopgaven, met hoofdzakelijk aandacht voor de verbindingen tussen stad en land, groenblauwe maatregelen rondom steden en dorpen en in de kernrandzones.
- Provincie, waterschappen en gemeenten doen hun uiterste best om deze maatregelen te realiseren. Dit doen we bijvoorbeeld in de voorbeeldgebieden van het programma Groen Groeit Mee (te weten: Zuidelijke Eemvallei, Kromme Rijn Linielandschap, Hollandsche IJsselgebied, Noorderpark en De Roode Haan) waar we gerichte afspraken maken over de te realiseren maatregelen en de financiering hiervan. Om een volgende stap te zetten is samenwerking met het Rijk en marktpartijen op een aantal prioritaire maatregelen echter onmisbaar. Deze zijn daarom opgenomen in dit ontwikkelpad.
- Er zijn geen financiële consequenties verbonden aan dit ontwikkelpad. Ook gaan de betrokken partijen geen verplichting aan over de geformuleerde maatregelen. De maatregelen in tekst en beeld en de kostenramingen zijn indicatief en vragen om nadere uitwerking met gebiedspartijen.
- Ondanks dat er bij het Rijk vooralsnog niet direct zicht is op middelen blijven we het belang van groenblauwe maatregelen in relatie tot verstedelijking benadrukken. De in dit ontwikkelpad uitgewerkte maatregelen en kosten helpen daarbij. Dat is ook de reden dat we actief inzetten op het maken van afspraken tussen Rijk en Regio over (I) het meenemen van dit ontwikkelpad in de volgende versie van de Regionale Uitvoerings- en Investeringsagenda NOVEX Utrecht-Amersfoort en (II) het verdiepend verkennen van de drie denkklijnen voor bekostiging.

Vervolproces

Q3-Q4 2026

Organiseren ambtelijke gesprek over de inhoud van het Ontwikkelpad Groen Groeit Mee en het maken van afspraken over het vervolg. Dit betekent concreet:

- Regio Amersfoort (MRU West verzorgt aanvullend haar eigen afstemming):
 - AO Ruimte/ Landelijk Gebied/ Wonen 6 oktober
 - BO Ruimte/ Landelijk Gebied/ Wonen 10 december
- MRU:
 - MRU Strategen: 7 oktober 2026
 - DO MRU: 24 november 2026
- Op basis van bovenstaande en in afstemming met collega's van het Rijk (VRO) bepalen in hoeverre en op welke wijze arrangeren Rijk-Regio gesprek. Bijvoorbeeld:
 - U Ned projectgroep adaptief programmeren: n.t.b.
 - Strategieteam U Ned: november/december 2026
 - DO U Ned: december/januari 2026

Q1-2027

Desgewenst organiseren van bestuurlijke instemming op de inhoud van het ontwikkelpad en het maken van afspraken over het vervolg. Dit betekent tenminste:

- Regio Amersfoort: Bestuurlijk Overleg Landelijk Gebied, Ruimte of Wonen
- Rijk-Regio: Programmaraad U Ned

Q2-2027

Desgewenst inbrengen van afspraken over (het vervolg op) het ontwikkelpad in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving 2027.